

VILKET FISKELÄGE!

Hälsingland är en otrolig plats för fiske. Hit kommer entusiaster från hela världen för att fajtas med gammalgäddor och pigga havsöringar. Fisket är också en viktig del i landskapets historia, vilket kustens många välbevarade fiskelägen vittnar om.

TEXT ANNA FRANCK

FOTO: REBECCA JOHANSSON

Fisket har varit en viktig näring för Hälsingland under hundratals år. Redan på 1500–1600-talen anlades många av dagens fiskelägen. På den tiden bedrevs fisket av borgare, som bodde på fastlandet under vintern och sedan flyttade ut till kusten under sommaren. Strömning var basen i fiskenäringen, men det fiskades även en del lax. På senare tid har fiskbestånden i havet minskat drastiskt, vilket lett till att endast ett fåtal yrkesfiskare finns kvar. Men fisket är fortfarande viktigt, inte minst när det gäller sportfiske.

– Till Hälsingland kommer sportfisketurister från hela Sverige och även från andra länder. Jag hade till exempel guidning med en kille från USA som kom och fiskade gädda här en vecka, säger Jessica Dolk, som jobbar som fiskeguide och projektledare på Sportfiskarna.

GÄDDAN LOCKAR MÅNGA. Just gäddan verkar vara ett av de stora dragplåstren för tillresta. Det vanliga är försöka fånga den med spinnfiske från båt.

– Jag tar med dem ut på platser som är bra på storgädda om de vill ha det. Om de hellre vill ha mycket gädda, men inte lika

stora, finns det även bra ställen för det. Det går till och med att fiska gädda med flugspö, något som är väldigt populärt och roligt, säger hon.

FISKE ÅRET RUNT. Jessica förstår varför Hälsingland är attraktivt för sportfiske.

– Vi har en så stor variation här. Det finns verkligen allting. Små och stora sjöar, jättefina put and take-vatten, strömmande vattendrag och så havet förstås. Och det är sällan trångt. Ofta kan du vara helt ensam.

En annan sak som hon uppskattar med Hälsingland är att det går att fiska i princip när som helst på året, vilket inte är en självklarhet på alla ställen.

– Det vanliga är att det är uppehåll mellan säsongerna. Men här överlappar ofta säsongerna varandra i och med att klimatet är så varierande. Det skiljer sig både mellan kust och inland och från söder till norr. Under vår och senhöst kan du till exempel fiska i öppet vatten i södra delen av landskapet och isfiska i norr. Det är läckert, säger hon.

MÅNGA ARTER. Ytterligare en anledning till att Hälsingland är ett så bra fiskelandskap är artrikedomen. Det går till exempel att få

FOTO: MATS DOLK

”Vi har en så stor variation här. Det finns verkligen allting. Små och stora sjöar, jättefina put and take-vatten, strömmande vattendrag och så havet förstås.”

JESSICA DOLK, SPORTFISKARNA

Dellenöring och sik i Dellen, havsöring längs kusten och i rinnande vattendrag, bäcköring och bäckröding i olika skogsbäckar, harr i Svågan, regnbåge och röding i put and take-sjöar samt strömning vid kajen.

– Gädda, abborre, mört, id och braxen finns i princip överallt.

Jessica tycker om att fiska alla arter. Men om hon tvingas välja en favorit, så blir det ändå gäddan. Eller möjligtvis havsöringen.

– Gäddan är vår yttersta rovfisk, toppen av näringskedjan. Den är häftig och kan bli stor. En gädda på över tio kilo ser nästan inte ut som en fisk längre. Den ser mer ut som ett djur och det känns också i spöet. Att bara hantera en sån fisk är häftigt. Den ger en otrolig kamp, säger hon.

Den största gädda hon fångat i Hälsingland vägde hela 13,2 kg.

– Det var fin. Jag fick den faktiskt inte i någon av de stora sjöarna, utan i en mellanstor sjö. Exakt vilken vill jag inte avslöja, säger hon hemlighetsfullt.

BRA FAMILJEAKTIVITET. Fiske är inte bara en aktivitet för rutinerade sportfiskare. Det kan också vara en mysig sysselsättning för familjen.

FOTO: DESTINATION JARVSO

– Fiske passar alla åldrar och kräver ingen vana. I Hälsingland finns många jättefina put and take-sjöar med inplanterad fisk, vilket ökar chansen till en fin fångst. Många har vindskydd, eldstäder och bryggor. Har man små barn som inte orkar vara jättefokuserade på att fiska någon längre tid kan man ju alltid grilla korv, gräva efter mask, titta på fåglar eller liknande, säger Jessica.

SKAFFA FISKEKORT. Det som behövs för att ge sig ut och fiska är inte mycket. Det

räcker med ett metspö, något att agna med och så lite fika förstås. Ska fisket ske på en sjö behövs också ett fiskekort. Exakt vilka regler och priser som gäller beror på vilken förening som förvaltar sjön.

– Fiskekort krävs i alla vatten i Hälsingland, utom i havet. Du är alltid själv skyldig att ta reda på vilka regler som gäller. Det bästa är att kolla på en karta eller på internet vilket fiskevårdsområde som tar hand om just den sjö du vill fiska i och kontakta dem, säger Jessica.

FOTO: G.HUMLEBO

När det gäller val av agn tycker hon att mask är bäst vid fiske av abborre, mört, id eller braxen.

– Jag tycker absolut inte att du ska agna med majs. Det är inte bra för fisken, för majsen sväller i magen och då kan den dö.

FISKE PÅ VINTERN. Familjefiske fungerar också bra under vintern. Då behövs en borr för att göra hål i isen med, ett pimpelspö, pirk och krok. Det går också att angla eller ismeta.

– Ismete påminner om angling, men där har du istället ett mjukt spö med 200 meter nylonlina. Det gör att fisken kan ta väldigt mycket lina och när du fajtar den blir det precis samma sak som att stå med ett vanligt spinnsnö eller haspelsnö i båt, fast med ännu enklare utrustning, berättar Jessica.

STRÖMMINGSFISKE. Även strömmingsfiske är ett enkelt och roligt sätt att fiska.

Strömmingen fiskas direkt från kajen i både Hudiksvall och Söderhamn. Högsäsongen är vanligen under maj och början på juni. Då letar sig strömmingen in till land för att leka och nappar på det mesta. Dock har det blivit mycket mindre strömming på senare år.

– Men det går fortfarande att få strömming, så tycker du om cityfiske är det här ett jättebra alternativ. Du behöver heller inte vara ute så länge. Är det en bra dag kan du få ganska mycket strömming på kort tid.

TEMPERATUREN VIKTIG. En viktig sak att veta för att lyckas med fisket är att alla svenska fiskar har samma kroppstemperatur som vattnets temperatur. Det betyder att när det är kallt i vattnet blir fiskarna väldigt sega.

– Fiskar du tidig vår eller sen höst ska du därför veva in väldigt, väldigt långsamt och ibland göra lite stopp. Då triggar du

”Ismete påminner om angling, men där har du istället ett mjukt spö med 200 meter nylonlina.”

JESSICA DOLK, SPORTFISKARNA

igång fiskarna, säger Jessica.

Av samma anledning ska också gäddfiske undvikas mitt på sommaren.

– Gäddans trivseltemperatur ligger på mellan 9–13 grader. Då är den som mest aktiv. När det är varmt i vattnet får den ganska mycket mjölksyra när man drillar den och då mår den inte bra. Abborren däremot älskar ju värme, så den kan du fiska när det är väldigt varmt.

AVSTRESSANDE OCH SPÄNNANDE.

Precis som många andra tycker Jessica att fisket ger ett lugn. När hon sätter sig vid en å eller i båten försvinner all stress.

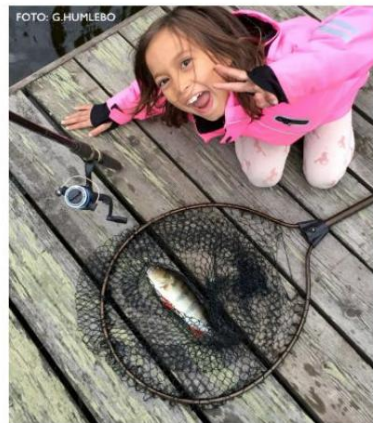

FOTO: G.HUMLEBO

Men lugnet är bara den ena sidan av myntet. Fisket ger henne också mycket adrenalin.

– Jag ser ju fiske som en sport. Att hela tiden slå mitt personbästa och mina rekord är en sak, men jag tycker också att det är väldigt givande att alltid försöka utvecklas till en bättre fiskare. 🌸

halsingland.se/fiska-halsingland

”Naturen är fantastisk här under alla årstider och det vill vi utnyttja.”

JOSEFIN MÖRK, YSTEGÄRN CAFÉ & BISTRO

HÄLSINGEGÅRDEN MED NÅGOT FÖR ALLA

Ystegårn i Forsa är en samlingsplats för människor i alla åldrar. Här kan du äta gott, delta i spännande aktiviteter och uppleva genuin hälsingegårdsmiljö – året runt. Och för barnen finns både djur och natur precis runt knuten.

TEXT ANNA FRANCK | FOTO LARS-OLOV PERSSON & TILDA PERSDOTTER

Vårt mål är att man ska kunna tillbringa många timmar här och att det ska finnas något för alla i familjen, säger Josefin Mörk på Ystegårn Café & Bistro.

YSTEGÄRN BYGGDES på 1700-talet och är en av få fyrbyggda hälsingegårdar som finns kvar. Gården består av fyra långsmala hus byggda i en fyrkant med en innesluten gårdsplan. På gården finns ett museum med stora samlingar av allmogematerial från tre sekel. Här finns också café, restaurang, gårdsbutik och bed & breakfast.

Från början bedrevs Ystegårns verksamhet som ett sommarcafé på helgerna, men

det ändrades snabbt och numera är gården öppen året runt.

– Naturen är fantastisk här under alla årstider och det vill vi utnyttja. På sommaren har vi mycket djur som barnen kan titta på, vi har musikkvällar och yoga utomhus. På hösten har vi skördemarknad och på vintern kör vi skidtema med gulaschsuppa och längdspår som utgår direkt från restaurangen, säger Josefin.

FÖRETAGARANDAN ÄR STOR i området.

Granne med Ystegårn ligger till exempel Paradisdalen där HälsingeSåpa och Forsa Gårdsmejeri har sin tillverkning. Där finns också en obemannad ost- och såpbad där

produkterna finns att handla.

– Du kan ta med en egen dunk och fylla på såpa med pumpar. Sommartid har vi även självplock av ekologiska hallon, säger Ingegerd Jonsson på Paradisdalen.

OMRÅDETS ENTREPRENÖRER HAR ett nära samarbete och träffas regelbundet för att planera framtiden.

– Det här platsen har så stor potential. Tack vare vår fina samverkan kan vi skapa event som lockar många typer av människor, säger Johanna Hildingsson på Forsa Gårdsmejeri.

Samarbetet handlar också om att utnyttja varandras produkter. Till exempel använder Ystegårn Johannas ostar i sina rätter.

– Tänk att kunna berätta för matgästerna att osten tillverkas 50 meter bort. Det är ju otroligt. Sådant älskar man när man är ute och reser själv, säger Johanna. 🌸

ystegarncafe.se